

Nr 98.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension å allmänna indragningsstaten åt fodermarskarna O. H. Ahlbin och K. J. Larsson; given Stockholms slott den 3 mars 1922.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

P. Albin Hansson.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 mars 1922.

Närvarande:

Statsministern och ministern för utrikes ärendena BRANTING, statsråden LINDQVIST, THORSSON, OLSSON, SANDLER, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, ÅKERMAN, LINDERS, SCHLYTER, ÖRNE.

Departementschefen, statsrådet Hansson anhåller att få underställa Kungl. Maj:ts prövning inkomna framställningar angående beredande av pension åt två i lantförsvarets tjänst anställda personer samt anför därvid följande:

1:o.

[1.]
 Ang.
 pension åt
 fodermarsken
 O. H. Ahlbin.

I skrivelse den 26 oktober 1921 har *chefen för remonteringsstyrelsen* gjort framställning om beredande av pension åt fodermarsken vid Herrevadsklosters remontdepå Ola Hansson Ahlbin med ett belopp av 1,400 kronor för år.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Ahlbin är född den 2 maj 1857, att han, förutom anställning under åren 1876—1886 dels vid Vendes artilleriregemente och dels vid Husarregementet Konung Karl XV, innehaft befattning såsom fodermarsk vid Ottenby remontdepå från den 4 juni 1894 till 1901 års utgång och alltsedan den 1 januari 1902 är anställd såsom fodermarsk vid Herrevadsklosters remontdepå; att han från sistnämnda remontdepå åtnjuter en kontant avlöning, dyrtidstillägg ej inberäknat, av 1,724 kronor 50 öre för år, vartill kommer fri bostad med bränsle, lyse och sängservis ävensom trädgårdsland; att samtliga avlöningsförmåner kunna värderas till omkring 2,100 kronor för år; att han under hela sin tjänstetid såsom fodermarsk ådagalagt framstående duglighet, goda befälsenskaper och ett synnerligen aktningvärt uppförande samt visat synnerlig plikttröhet; samt att han sedan ett tjugotal år lider av en kronisk katarr i nedre delen av grovtarmen, vilken sjukdom är av så pass allvarlig natur, att den, utom att den tillfälligtvis då och då hindrar honom i utövandet av hans tjänst, även i allmänhet verkar kraftnedsättande och försvagande på honom.

Inspektören för kavalleriet har tillstyrkt framställningen.

I häröver den 29 november 1921 avgivet utlåtande hava *arméförvaltningens intendents- och civila departement* anført, att departementen, i betraktande av Ahlbins långa och väl vitsordade verksamhet i statens tjänst, funne det vara med rättvisa och billighet överensstämmande, att Ahlbin efter erhållet avsked från sin anställning vid Herrevadsklosters remontdepå komme i åtnjutande av något understöd från statens sida för sin återstående levnad. Vid avgivande av förslag till understöd av här ifrågasvarande slag hade departementen hittills i allmänhet utgått därifrån, att pensionen borde bestämmas till omkring två tredjedelar av de ordinarie årsinkomster, dyrtidstillägg frånräknade, vederbörande befattningshavare under senare delen av sin anställningstid av staten uppburit. Enligt denna beräkningsgrund skulle pensionsbeloppet alltså i förevarande fall böra uppgå till 1,400 kronor. Utli utlåtande den 15 mars 1920 ifråga om pension

åt sadelmakeriarbetaren E. A. Enberg (proposition nr 105 1921, punkt 1) hade emellertid statskontoret anfört, bland annat, att högre pension än 600 kronor hittills icke pläгат tilldelas annan arbetare än den, som intog förmans ställning. Sålunda hade föreståndare för regementsverkstad erhållit 800 å 1,000 kronor i pension, i vilket avseende statskontoret hänvisat till 1919 års lagtima riksdags beslut, varigenom verkstadsföreståndarna vid Svea livgarde G. T. Beijer och C. A. T. Berglund erhållit pensioner å 800, respektive 1,000 kronor (riksdagens skrivelse nr 10 A, punkt 43). Med stöd av angivna och av riksdagen godkända grunder för beräkning av pension till arbetare i kronans tjänst ansåge sig departementen icke kunna åt Ahlbin, som i egenskap av fodermarsk först vid Ottenby och därefter vid Herrevadsklosters remontdepå tjänstgjort såsom förman, föreslå högre pension än 1,000 kronor för år. På grund härav hemställde intendents- och civila departementen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att Ahlbin finge från och med månaden näst efter den, under vilken han erhöle avsked från sin anställning vid nämnda remontdepå, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,000 kronor.

Statskontoret, som den 11 februari 1922 avgivit utlåtande i ärendet, har, under erinran att 1920 års riksdag beviljat en årlig pension å 1,000 kronor från allmänna indragningsstaten åt fodermarsken vid Flyinge hingstdepå K. V. Gustafsson (riksdagens skrivelse nr 296, punkt 31), tillstyrkt bifall till förevarande framställning på sätt arméförvaltningens intendents- och civila departement föreslagit.

Under återropande av vad sålunda förekommit och då jag i fråga om pensionsbeloppets storlek tillstyrker det av arméförvaltningens intendents- och civila departement föreslagna, av statskontoret tillstyrkta beloppet, 1,000 kronor, får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att fodermarsken vid Herrevadsklosters remontdepå Ola Hansson Ahlbin må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,000 kronor.

2:o.

[2.]
 Ang.
 pension åt
 fodermarsken
 K. J. Larsson.

I skrivelse den 30 november 1921 har *chefen för remonteringsstyrelsen* gjort framställning om beredande av pension åt fodermarsken vid Gudhems remontdepå Karl Johan Larsson med ett belopp av 1,300 kronor för år.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att Larsson är född den 4 maj 1877; att han antagits såsom hästskötare vid Ottenby remontdepå den 24 oktober 1896 och därifrån förflyttats till Björnö remontdepå den 1 januari 1904, samt att han befordrats till fodermarsk vid Haby remontdepå den 1 oktober 1904 och alltsedan år 1914 innehar enahanda anställning vid Gudhems remontdepå; att han från sistnämnda remontdepå åtnjuter en kontant avlöning, dyrtidstillägg ej inräknat, av 1,541 kronor 25 öre för år, vartill kommer fri bostad med bränsle, lyse och sängservis ävensom trädgårdsland, och att hans samtliga avlöningsförmåner kunna värderas till omkring 1,900 kronor för år; att han under hela sin tjänstetid på ett mycket förtjänstfullt sätt skött sina åligganden och alltid fört en synnerligen hedrande vandel; att han lider av lungtuberkulos i framskridet stadium, på grund av vilken sjukdom han måste anses nu och för all framtid fullständigt oförmögen till arbete; samt att han är gift och har två minderåriga barn samt saknar ekonomiska tillgångar.

Inspektören för kavalleriet har tillstyrkt framställningen.

I häröver den 9 december 1921 avgivet utlåtande har *arméförvaltningens intendentsdepartement* anført, att departementet, i betraktande av Larssons långa och väl vitsordade verksamhet i statens tjänst och då han på grund av sjukdom vore urståndsatt såväl att längre uppehålla sin befattning som ock att efter erhållet avsked från densamma bidra till sitt och sin familjs uppehälle, funne det vara med rättvisa och billighet överensstämmande, att Larsson efter erhållet avsked från sin befattning vid Gudhems remontdepå komme i åtnjutande av något understöd från statens sida för sin återstående levnad. Vid avgivande av förslag till understöd av här ifrågavarande slag hade departementet hittills i allmänhet utgått därifrån, att pensionen borde bestämmas till omkring två tredjedelar av de ordinarie årsinkomster, dyrtidstillägg frånräknade, vederbörande befattningshavare under senare delen av sin anställningstid av staten uppburet. Enligt denna beräkningsgrund skulle pensionsbeloppet alltså i förevarande fall böra uppgå till omkring 1,265 kronor. Uti utlåtande den 15 mars 1920 ifråga om pension åt sadelmakeri-

arbetaren E. A. Enberg (se proposition nr 105 1921, punkt 1) hade emellertid statskontoret anfört, bland annat, att högre pension än 600 kronor hittills icke pläгат tilldelas annan arbetare än den, som intoge förmäns ställning. Sälunda hade föreståndare för regementsverkstad erhållit 800 å 1,000 kronor i pension, i vilket avseende statskontoret hänvisat till 1919 års lagtima riksdags beslut, varigenom verkstadsföreståndarna vid Svea livgarde G. T. Beijer och C. A. T. Berglund erhållit pensioner å 800, respektive 1,000 kronor (riksdagens skrivelse nr 10 A, punkt 43). Med stöd av angivna och av riksdagen godkända grunder för beräkning av pension till arbetare i kronans tjänst ansåge departementet sig icke kunna åt Larsson, som i egenskap av fodermarsk först vid Haby och därefter vid Gudhems remontdepå tjänstgjort såsom förman, föreslå högre pension än 1,000 kronor för år. På grund härav hemställde intendentsdepartementet, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att Larsson finge från och med månaden näst efter den, under vilken han erhöle avsked från sin anställning vid nämnda remontdepå, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,000 kronor.

Statskontoret har i utlåtande den 11 februari 1922 erinrat, att genom beslut av 1920 års riksdag (riksdagens skrivelse nr 296, punkt 31) fodermarsken vid Flyinge hingstdepå K. V. Gustafsson beviljats en pension från allmänna indragningsstaten av 1,000 kronor årligen. Pensionen grundade sig på ett nära femtioårigt arbete i statens tjänst och motsvarade till beloppet två tredjedelar av Gustafssons avlöningsförmåner. Pensioner till samma belopp, 1,000 kronor, hade också under de senaste åren i åtskilliga fall beviljats arbetare i förmäns ställning. Vad beträffade nu förevarande fall hade Larsson ännu ej uppnått mer än 44 levnadsår, och kunde han räkna endast 25 tjänstår i statens tjänst. I betraktande härav kunde det väl ifrågakomma att reducera hans pensionsbelopp i förhållande till de pensioner, vilka, såsom ovan nämnts, brukat beviljas arbetsförmän med längre tjänstetid. Om emellertid det av Larsson åtnjutna arvode lades till grund för beräkning av den pension, som jämlikt 6 § c) och 7 § 2 mom. i gällande pensionslag skulle hava tillkommit honom, därest samma lag varit på honom tillämplig, skulle man komma till ett belopp av 950 kronor. Vid sådant förhållande och då i detta fall särskilt ömmande omständigheter syntes föreligga, ville statskontoret icke motsätta sig det av arméförvaltningens intendentsdepartement föreslagna pensionsbeloppet, 1,000 kronor. På grund härav till-

styrkte statskontoret den av intendentsdepartementet i ärendet gjorda hemställan.

Under åberopande av vad i ärendet förekommit och då det av arméförvaltningens intendentsdepartement föreslagna, av statskontoret tillstyrkta pensionsbeloppet, 1,000 kronor, synes mig skäligt, hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att fodermarsken vid Gudhems remontdepå Karl Johan Larsson må från och med månaden näst efter den, varunder han entledigas från sin anställning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 1,000 kronor.

Vad departementschefen under punkterna 1:o—2:o härövan hemställt, däri statsrådets övriga ledamöter instämman, behagar Hans Maj:t Konungen bifalla samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Fritz Dahlborn.